

Lovforslag nr. L 118. (Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 16. marts 1979)*

Forslag

til

Lov om foranstaltninger mod smitsomme sygdomme

Kapitel 1

Formål og område

§ 1. Med henblik på at hindre,

- 1) at de i § 2 nævnte smitsomme sygdomme udbredes her i landet, og
- 2) at smitte fra disse sygdomme føres ind i landet eller herfra til andre lande,

kan de i § 3 nævnte epidemikommisioner iværksætte de i kapitel 3 og 4 nævnte foranstaltninger.

§ 2. Loven omfatter de alment farlige sygdomme og de øvrige smitsomme sygdomme, der er optaget på liste A og B som bilag til loven.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan efter indstilling fra sundhedsstyrelsen foretage ændringer i de i stk. 1 nævnte lister samt opstille nye lister.

Stk. 3. Kønssygdomme omfattes ikke af loven.

Kapitel 2

Epidemikommisionerne

§ 3. For hver amtskommune nedsættes en epidemikommision, der består af en politimester, udpeget af justitsministeriet, en embedslæge, udpeget af embedslægeinstitutionen, en dyrlæge, udpeget af veterinærdirektoratet, en distriktstoldchef, udpeget af direktoratet for toldvæsenet, samt tre af amtsrådet valgte medlemmer. Politimesteren er formand for kommissionen.

Stk. 2. For Københavns kommune og Københavns lufthavn i Kastrup nedsættes en epidemikommision, der består af politidirektøren, stadslægen, en dyrlæge, udpeget af

veterinærdirektoratet, en distriktstoldchef, udpeget af direktoratet for toldvæsenet, samt tre af kommunalbestyrelsen valgte medlemmer. Politidirektøren er formand for kommissionen.

Stk. 3. For Frederiksberg kommune nedsættes en epidemikommision, der består af politimesteren, en embedslæge, udpeget af embedslægeinstitutionen, en dyrlæge, udpeget af veterinærdirektoratet, en distriktstoldchef, udpeget af direktoratet for toldvæsenet, samt tre af kommunalbestyrelsen valgte medlemmer. Politimesteren er formand for kommissionen.

Stk. 4. Valget af de kommunale medlemmer har virkning for den kommunale valgperiode.

§ 4. Toldvæsenet, politiet, havnevæsenet, luftfartsvæsenet, lodser og stadsdyrlæger er forpligtet til at bistå epidemikommisionen i udøvelsen af dennes pligter ifølge denne lov.

Stk. 2. Epidemikommisionerne kan bestemme, at visse af de i kapitel 3 og 4 nævnte foranstaltninger under nærmere fastsatte betingelser kan iværksættes af kommissionens enkelte medlemmer eller af de til kommission knyttede læger.

Stk. 3. Indenrigsministeren kan fastsætte regler om lægelig bistand til epidemikommisionen.

Kapitel 3

Foranstaltninger mod smitsomme sygdommes udbredelse her i landet

§ 5. Epidemikommisionen kan påbyde, at enhver, der lider af en alment farlig sygdom, eller som må antages at være smittet med en

sådan, skal lade sig undersøge af en læge, og at vedkommende om nødvendigt skal lade sig indlægge til observation på et sygehus.

Stk. 2. Efterkommes påbudet ikke, kan den pågældende ved politiets hjælp fremstilles for en læge til undersøgelse, ligesom den pågældende om nødvendigt ved politiets hjælp kan tvangsindlægges til observation på et sygehus.

§ 6. Epidemikommisjonen kan påbyde, at enhver, der lider af en alment farlig sygdom, eller som må antages at være smittet med en sådan, skal lade sig isolere og om nødvendigt indlægge på sygehus.

Stk. 2. Efterkommes påbudet ikke, kan isolation af den pågældende ske ved tvangsindlæggelse på sygehus ved politiets hjælp.

Stk. 3. Såfremt udbredelse af en alment farlig sygdom ikke kan hindres ved isolation i henhold til stk. 1, kan indenrigsministeren efter indstilling fra sundhedsstyrelsen påbyde, at der skal iværksættes tvangsmæssig behandling.

§ 7. Epidemikommisjonen kan påbyde, at et område, hvor en alment farlig sygdom optræder, afspærres, således at samkvem med omgivelserne i fornødent omfang forhindres, ligesom kommisjonen kan forbyde, at der afholdes offentlige møder i området. Sådanne foranstaltninger skal dog snarest muligt på ny ophæves.

§ 8. For at hindre udbredelse af en alment farlig sygdom kan indenrigsministeren efter indstilling fra sundhedsstyrelsen påbyde, at der skal iværksættes tvangsmæssig vaccination inden for et nærmere afgrænset område eller af en nærmere afgrænset personkreds.

§ 9. Når det formodes, at et dødsfald skyldes en alment farlig sygdom, kan epidemikommisjonen efter forhandling med sundhedsstyrelsen påbyde, at obduktion skal ske.

§ 10. Indenrigsministeren kan efter indstilling fra sundhedsstyrelsen bestemme, at de foranstaltninger, der alene kan iværksættes mod alment farlige sygdomme, jfr. §§ 5-9, også kan iværksættes over for øvrige smitsomme sygdomme, når disse optræder på en ondartet måde eller med stor udbredelse, el-

ler når eksisterende hygiejniske forhold indebærer en særlig stor risiko for smittespredning.

§ 11. Epidemikommisjonen kan iværksætte de undersøgelser af bakteriologisk eller lignende art, som er nødvendige for med sikkerhed at fastslå en smittes art, oprindelse og udbredelse.

Stk. 2. Når der er fare for, at smitte kan spredes ved virksomheders fremstilling og distribution af levnedsmidler, kan kommisjonen træffe foranstaltninger med henblik på at bringe smittefaren til ophør, om fornødent ved at påbyde hel eller delvis lukning af den pågældende virksomhed eller ved at forbyde en smittebærende person adgang til virksomheden.

Stk. 3. Kommisjonen kan forbyde, at personer, der lider af en af denne lov omfattet sygdom, anvender offentlige transportmidler.

§ 12. Epidemikommisjonen kan påbyde, at der efter regler fastsat af sundhedsstyrelsen skal iværksættes desinfektion af smittede eller smittebærende personer samt af personer, der har været i forbindelse med disse. Kommisjonen kan også påbyde desinfektion af løsøre, fast ejendom og befordringsmidler m.v.

Stk. 2. Kommisjonen kan efter forhandling med sundhedsstyrelsen endvidere iværksætte andre foranstaltninger af begrænset art og omfang for at hindre, at smitte udbredes.

Kapitel 4

Foranstaltninger mod smitsomme sygdommes indførelse i landet

§ 13. Ved et skibs ankomst skal føreren og en eventuel skibslæge meddele epidemikommisjonen eller den, som optræder på kommisjonens vegne, oplysninger om sundhedstilstanden om bord såvel under rejsen som på ankomsttidspunktet. Ved et luftfartøjs ankomst påhviler oplysningspligten luftfartøjets fører eller dennes befuldmægtigede.

Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal meddeles i medfør af stk. 1, samt om meddelensens form.

§ 14. Fra et skib eller luftfartøj må der ikke ske samkvem med personer i land, før epidemikommisionen eller den, kommissionen har bemyndiget hertil, har meddelt tilladelse til frit samkvem. Når det er muligt, skal en sådan tilladelse meddeles over radio.

Stk. 2. Toldvæsenet påser, at tilladelse til frit samkvem er meddelt. Indenrigsministeren kan dog bestemme, at kontrollen skal udøves af en anden myndighed.

§ 15. Indenrigsministeren kan bestemme, at reglerne i §§ 13 og 14 kan fraviges for skibe og luftfartøjer, der går i regelmæssig rute-fart, samt for lodsbåde, fiskerbåde og andre mindre fartøjer.

Stk. 2. Indenrigsministeren bestemmer, hvilke lempelser der skal gælde for orlogsfartøjer og militære luftfartøjer.

Stk. 3. Indenrigsministeren kan med henblik på opfyldelse af traktater fravige bestemmelserne i §§ 13-19.

§ 16. Epidemikommisionen kan påbyde, at enhver, der ankommer her til landet, skal lade sig undersøge af en læge, og at vedkommende om nødvendigt skal lade sig indlægge til observation på et sygehus.

Stk. 2. Efterkommes påbudet ikke, kan den pågældende ved politiets hjælp fremstilles for en læge til undersøgelse, ligesom den pågældende om nødvendigt ved politiets hjælp kan tvangsindlægges til observation på et sygehus.

§ 17. Enhver, der ankommer her til landet, er i øvrigt underkastet reglerne i §§ 6-12.

§ 18. Indenrigsministeren fastsætter regler om, hvilke foranstaltninger der kan iværksættes over for gods, bagage og post for at hindre indførelse og udbredelse af en sygdom, der er omfattet af denne lov.

Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter regler om, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes for at hindre, at rotter eller andre gnavere fører smitte fra en sygdom, der er omfattet af denne lov, ind eller ud af landet.

§ 19. Efter begæring udsteder epidemikommisionen til fragtføreren vederlagsfrit attest (karantænebevis) om:

- 1) hvilke foranstaltninger skibe, luftfartøjer, jernbanevogne og køretøjer har været underkastet i henhold til denne lov,
- 2) hvilke dele af befordringsmidlet foranstaltningerne er truffet over for,
- 3) den anvendte fremgangsmåde og
- 4) grunden til, at foranstaltningerne er iværksat.

Stk. 2. For luftfartøjer skal attesten efter begæring påføres den for luftfartøjet udfærdigede almindelige deklaration («General Declaration»).

Stk. 3. Efter begæring udsteder epidemikommisionen vederlagsfrit attest til:

- 1) enhver rejsende om datoen for hans ankomst og afrejse samt om de foranstaltninger, han og hans bagage har været underkastet, og
- 2) afsenderen, modtageren og fragtføreren eller disses repræsentanter om de foranstaltninger, godset har været underkastet.

Kapitel 5

Forskellige bestemmelser

§ 20. Ved pålæg i medfør af §§ 5, 6, 7 og 16, som har karakter af frihedsberøvelse, og ved afslag på anmodning om ophævelse af sådanne pålæg giver epidemikommisionen den pågældende vejledning om adgang til domstolsprøvelse efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a.

§ 21. Enhver, der har kendskab til, at en person i hans omgangskreds eller varetægt lider af en alment farlig sygdom, skal snarest muligt rette henvendelse herom til en læge eller politi, såfremt anmeldelse af sygdomstilfældet ikke allerede er sket. Anmeldelsen skal uden unødigt ophold videregives til den stedlige epidemikommision.

§ 22. Indenrigsministeren kan fastsætte regler om skolers og institutioners forhold i tilfælde af smitsomme sygdomme. Sådanne regler kan udstrækkes til også at omfatte andre end de i § 2 nævnte smitsomme sygdomme, der kan indebære en særlig risiko ved udbredelse på skoler og institutioner.

§ 23. Indenrigsministeren kan efter indstilling fra sundhedsstyrelsen fastsætte regler om indførsel, forhandling, udlevering, bear-

bejdning, opbevaring og udførsel af smitstof, der stammer fra en smitsom sygdom, som er omfattet af denne lov.

§ 24. Indenrigsministeren kan til varetagelse af det i § 1 nævnte formål fastsætte nærmere regler om ind- og udførsel af lig samt om disses behandling og transport her i landet.

§ 25. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvilke personer eller grupper af personer der skal tuberkuloseundersøges.

§ 26. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om lægernes og embedslægernes medvirken i bekæmpelse af smitsomme sygdomme.

§ 27. Hvis der i forbindelse med de forebyggende foranstaltninger, der iværksættes i medfør af denne lovs kapitel 3 for at hindre udbredelse af smitsomme sygdomme, påføres nogen tab, har vedkommende krav på erstatning herfor fra det offentlige.

Stk. 2. Størrelsen af en erstatning i medfør af stk. 1 fastsættes af epidemikommissionen efter forhandling med skadelidte. Såfremt der ikke kan opnås enighed om erstatningspligten eller erstatningens størrelse, påhviler det kommissionen at indbringe erstatningsspørgsmålet for domstolene.

§ 28. Amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner afholder alle udgifter efter loven, herunder de i § 27 nævnte erstatninger, bortset fra følgende:

- 1) Ejeren af et skib eller luftfartøj afholder efter regler fastsat af indenrigsministeren udgifterne til undersøgelse for udryddelse af rotter. Udgifter til aflønning af de personer, der foretager rotteudryddelse m. v. i medfør af § 18, stk. 2, afholdes dog af staten.
- 2) Ejeren af et skib eller luftfartøj, der efter epidemikommissionens skøn kun anløber havn eller foretager landing for at landsætte syge eller lig, afholder udgifterne til eventuelle foranstaltninger iværksat i medfør af loven, bortset fra udgifter til lægeundersøgelse og til andre supplerende undersøgelser, der er nødvendige for at konstatere en undersøgt persons helbredstilstand.

- 3) I de tilfælde, der er nævnt i nr. 2), afholder ejeren af skibet eller luftfartøjet udgifterne til de syges behandling og pleje samt til de dodes begravelse eller ligbrænding.
- 4) Udgifter til foranstaltninger, der i strandstilfælde iværksættes i henhold til loven, dækkes så vidt muligt af værdien af det strandede gods.
- 5) Personer, der uberettiget går om bord i et skib eller luftfartøj, før tilladelse til frit samkvem er meddelt, afholder udgifter, som opstår herefter.

Stk. 2. Udgifter, som en myndighed har afholdt i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 1), 1. pkt., og nr. 2) - 5), er tillagt udpantningsret.

Kapitel 6.

Straffebestemmelser m. v.

§ 29. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder den, der

- 1) overtræder § 21,
- 2) overtræder forbud eller undlader at efterkomme påbud meddelt efter § 5, stk. 1, § 6, stk. 1 og 3, § 7, § 11, stk. 2 og 3, § 12, stk. 1, og § 16, stk. 1.

Stk. 2. I forskrifter, der udfærdiges i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

§ 30. Sagerne behandles som politisager. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitler 72 og 73 kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

Kapitel 7

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 31. Loven træder i kraft den 1. januar 1980.

Stk. 2. Følgende lovbestemmelser ophæves:

- 1) Lov nr. 138 af 10. maj 1915 om foranstaltninger mod smitsomme sygdommes udbredelse.
- 2) Lov nr. 145 af 12. marts 1918 om foranstaltninger til tuberkoloseens bekæmpelse.

- 3) Lovanordning nr. 189 af 18. april 1945 om tillæg til lov nr. 138 af 10. maj 1915 om foranstaltninger mod smitsomme sygdommes udbredelse (forbud mod anvendelse af latrin som gødning).
- 4) Lov nr. 321 af 7. juli 1945 om tillæg til lov nr. 138 af 10. maj 1915 om foranstaltninger mod smitsomme sygdommes udbredelse (forbud mod badning).
- 5) Lov nr. 67 af 31. marts 1953 om karan-

tæneforanstaltninger mod smitsomme sygdomme.

§ 32. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Liste A.

Til alment farlige sygdomme henregnes følgende sygdomme:

<i>Dansk betegnelse:</i>	<i>Latinsk betegnelse:</i>	<i>International betegnelse:</i>
Kopper	Variola	Smallpox
Plettyfus	Typhus exanthematicus	Typhus fever
Tilbagefaldsfeber	Febris recurrens	Relapsing fever
Pest	Pestis	Plague
Spedalskhed	Lepra	Leprosy
Marburg-sygdom	—	Marburg virus disease
Lassa-feber	—	Lassa fever
Ebola-sygdom	—	Ebola virus disease

Liste B.

Til øvrige smitsomme sygdomme henregnes følgende sygdomme:

<i>Dansk betegnelse:</i>	<i>Latinsk betegnelse:</i>	<i>Engelsk betegnelse:</i>
Kolera	Cholera asiatica	Cholera
Tyfus	Febris typhoidea	Typhoid fever
Paratyfus	Febris paratyphoidea	Paratyphoid fever
Salmonella-infektioner	Salmonellosis	Salmonellosis
Bacillær dysenteri	Dysenteria bacterialis	Shigellosis
Polio	Poliomyelitis anterior acuta	Poliomyelitis
Meningokok-meningitis	Meningitis cerebrospinalis epidemica	Meningococcal meningitis
Meningokok-sepsis	Sepsis meningococcica	Meningococcal septicemia
Tuberkulose	Tuberculosis	Tuberculosis
Epidemisk gulsot	Hepatitis epidemica	Hepatitis A

Ninn-Hansen

/ Arentoft